RIIGIKANTSELEI

Riigikogu juhatus

Meie: 05.11.2026
nr 2-5/26-01917-3

Eesti seisukohad Euroopa Tööjõuameti tugevdamise määruse eelnõu kohta

Austatud Riigikogu juhatus

Edastan Vabariigi Valitsuse 5. novembri 2026. a istungil heaks kiidetud järgmised Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse määrust (EL) 2019/1149, millega asutatakse Euroopa Tööjõuamet, määrust (EL) 2016/589, milles käsitletakse Euroopa tööturuasutuste võrgustikku (EURESe võrgustik), töötajate juurdepääsu liikuvusteenustele ja tööturgude edasist integratsiooni, ning määrust (EL) 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd, ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsused (EL) 2017/1256, (EL) 2018/170, (EL) 2018/1020 ja (EL) 2018/1021, eelnõu kohta:

1.1 Eesti toetab määruse eesmärki edendada tööjõu õiglast liikuvust ning Euroopa Tööjõuameti (ELA) senisest aktiivsemat ennetus- ja vahendustegevust selle saavutamiseks. Samuti toetame ELA-le rolli andmist tööalase ärakasutamise ennetamisel ja käsitlemisel ning kolmandate riikide kodanike töö- ja sotsiaalkindlustusõiguste kaitsel. Toetame kolmandate riikide kodanike töö- ja sotsiaalkindlustusõiguste järelevalve ja sisserändeõiguse jõustamise selget eraldatust.

1.2 Eesti toetab töötajatele ja tööandjatele suunatud teabe- ja nõustamisteenuste parandamist, sealhulgas ELA võimalust anda selleks kohalikele organisatsioonidele toetusi tingimusel, et see ei too liikmesriikidele kaasa lisakulusid.

1.3 Eesti toetab liikmesriikidevahelise vaidluste vahendusmenetluse lihtsustamist ja kiirendamist ühele menetlusele ülemineku kaudu ning sellega kaasnevat bürokraatia vähendamist.

1.4 Eesti peab oluliseks, et osalemine ELA toetatud koostöös, sealhulgas ühiskontrollides, oleks vabatahtlik. Eesti territooriumil tehtavates ühiskontrollides osalevate teiste liikmesriikide inspektoritele antavad õigused nagu pääs kontrollitavatesse ruumidesse, dokumentidega tutvumine ja tõendite kogumine peavad olema kooskõlas Eesti õigusega ning kontrolli eesmärki arvestades vajalikud ja proportsionaalsed.

1.5 Eesti peab oluliseks vältida liikmesriikide halduskoormuse suurenemist. Kontrollijärgne aruandlus ja muu teabe esitamine peavad olema minimaalselt koormavad ning võimalikud

Stenbocki maja / Rahukohtu 3 / 15161 Tallinn / Estonia / registrikood 70004809
+372 693 5555 / riigikantselei@riigikantselei.ee / www.riigikantselei.ee

ilma, et tekiks vajadus koguda andmeid, mida järelevalve tegemiseks ei vajata või ei koguta. Kooskõlastatud või ühiskontrollis mitteosalemise põhjendamiseks antud tähtaeg peab olema pikem kui 10 tööpäeva.

1.6 Eesti peab oluliseks, et ELA operatiivseid riskianalüüse koostataks olemasolevate ressursside arvelt.

1.7 Eesti ei toeta kohustust nimetada ja lähetada ELAsse täiendavaid riiklikke kontaktametnikke, sest ELA toetatud koostöö peab põhinema liikmesriikide vabatahtlikul osalemisel. Olemasolev kontaktametnik saab täita ka järelevalve kontaktametniku ülesandeid. Kohustuslik lähetamine suurendaks põhjendamatult ELA kulusid ning oleks eelkõige väikeste liikmesriikide järelevalveasutuste ressursse ja vajadusi arvestades ebaproportsionaalne. Seetõttu saame toetada üksnes lahendust, mille kohaselt on nii täiendava ametniku nimetamine kui ka lähetamine liikmesriigile vabatahtlikud. Kontaktametniku kandidaadi peab valima ja esitama liikmesriik ning lõplik otsustusõigus tema nimetamise üle peab jääma liikmesriigile.

1.8 Eesti peab oluliseks, et ELA andmetöötlusvolitused oleksid määruses selgelt seotud konkreetsete ülesannete ja ammendavalt kindlaks määratud eesmärkidega. Andmetöötlus, sealhulgas isikuandmete töötlemine, peab olema eesmärgipärane, vajalik, proportsionaalne ja läbipaistev ning järgima andmete minimeerimise ja säilitamise piiramise põhimõtteid. Õigusaktis tuleb määrata töödeldavate andmete ja andmesubjektide kategooriad, juurdepääsuõigused ning põhjendatud maksimaalsed säilitamistähtajad. Teabevahetuses tuleb eelistada siseturu infosüsteemi (IMI) ning vältida eri infosüsteemidest pärinevate andmete põhjendamatut koondamist ja dubleerimist. Kõik päringud ja andmetele juurdepääsud peavad olema logitud ning andmetöötluse õiguspärasus kontrollitav. Võimaluse korral tuleb kasutada anonüümitud või koondatud andmeid.

1.9 Eesti toetab Euroopa tööturuasutuste võrgustiku EURES tegevusaruande esitamise sageduse vähendamist.

1.10 Eesti ei toeta muudatust, millega kaotatakse Euroopa Koordinatsiooniameti (ECO) ülesanne toetada liikmesriike kommunikatsioonitegevuste elluviimisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik

Lisad:
1. Seletuskiri
2. Seletuskirja lisa - kaasamistabel
3. Määruse eelnõu COM(2026) 985

Teadmiseks:
Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjon

Sandra Metste
Sandra.Metste@riigikantselei.ee